

Litwa

Kraj o powierzchni 65.303 km² położony w Europie wschodniej, zamieszkały przez 3,597 mln mieszkańców. Językiem urzędowym jest litewski, a w negocjacjach biznesowych rosyjski i angielski. Obowiązująca waluta to lit.

Dla polskiego przedsiębiorcy atutem przemawiającym za podjęciem działalności w tym kraju jest, podobnie jak w przypadku Łotwy i Estonii, możliwość dalszego eksportu na dynamicznie rozwijający się rynek rosyjski.

Szczególnie korzystne z punktu widzenia polskiego przedsiębiorcy wydają się inwestycje w niewielkie zakłady, zwłaszcza rolno – spożywcze, produkcji materiałów budowlanych, chemicznych, w tym tworzyw sztucznych.

Zasady prowadzenia działalności gospodarczej

Najpopularniejszą formą prowadzenia działalności gospodarczej jest spółka z o.o. i spółka akcyjna. Minimalny kapitał potrzebny do powołania pierwszej wynosi 10 tys. litów, z tego 2,5 tys. trzeba wpłacić w gotówce, a pozostałe można wnieść w formie aportu rzeczowego. Utworzenie spółki akcyjnej wymaga zaangażowania minimum 100 tys. litów. Szczegółowe zasady tworzenia, przekształceń, likwidacji i funkcjonowania spółek, praw udziałowców i akcjonariuszy reguluje litewski kodeks cywilny. Wszelkie dokumenty dotyczące spółki, w tym wystawione za granicą, muszą być poświadczone notarialnie.

Firma zagraniczna działająca na Litwie musi się zarejestrować w Państwowym Przedsiębiorstwie Rejestru (polski odpowiednik Krajowego Rejestru Sądowego), który mieści się w Wilnie. Za wpis pobiera się opłatę w wysokości 300 litów (około 110 USD).

Dokumenty wymagane do rejestracji spółki z o.o. muszą być przetłumaczone na język litewski przez tłumacza przysięgłego. We wniosku o rejestrację spółki należy podać:

- dane założycieli (nazwisko osoby fizycznej lub nazwę i adres osoby prawnej),
- wysokość kapitału założycielskiego,
- nazwę spółki, adres i nazwisko jej dyrektora,
- rodzaj i okres, w którym spółka będzie prowadziła działalność gospodarczą,
- skład zarządu i rady nadzorczej (z podaniem nazwisk osób i ich adresów) oraz dołączyć

- zaświadczenie z banku o wpłacie wymaganego kapitału,
- wycenę przez rzeczoznawcę wartości aportów rzeczowych.

Następnie spółkę trzeba zarejestrować w Państwowej Inspekcji Podatkowej i Państwowym Systemie Opieki Społecznej oraz otworzyć konto bankowe.

PODATKI

Na Litwie istnieje około 20 różnego rodzaju podatków i opłat lokalnych. Prawo ich pobierania mają, oprócz władz centralnych, również samorządy. Podatek dochodowy od osób prawnych (także zagranicznych) wynosi 15 %. W takiej samej wysokości opodatkowane są dywidendy. Małe przedsiębiorstwa zatrudniające do 10 osób, których roczny obrót nie przekracza 500 tys. litów (około 160 tys. USD), płacą 13% podatek dochodowy. Okresem rozliczeniowym jest rok kalendarzowy. Ostateczny termin rozliczenia się z podatku dochodowego od osób prawnych upływa 25 października następnego roku.

W zależności od uzyskanego dochodu podatek od osób fizycznych wynosi od 15 do 33 %. Stawką 15% opodatkowane są ponadto m.in. dochody z tytułu praw autorskich.

Większość towarów i usług jest opodatkowana 18% stawką VAT. Niektóre towary, m.in. leki, książki i czasopisma, obłożone są stawką 5%. Z VAT zwolnione są wszystkie towary i usługi przeznaczone na eksport.

PRACA I POBYT

Zezwolenie na zatrudnienie wydaje biuro pośrednictwa pracy.

Do wniosku o wydanie pozwolenia należy dołączyć następujące dokumenty:

- zgodę pracodawcy na zatrudnienie pracownika,
- odpis z rejestru przedsiębiorstwa,
- odpis z rejestru firmy, w której jest ubezpieczony pracownik,
- dokument tożsamości, np. paszport,
- odpis dyplomu (np. wyższej uczelni) przetłumaczony na język litewski, potwierdzający kwalifikacje osoby ubiegającej się o wydanie pozwolenia.

Polak zatrudniony na stanowisku dyrektora, prezesa spółki z o.o. lub spółki akcyjnej oraz osoba upoważniona przez te osoby do prowadzenia spraw spółki nie potrzebuje pozwolenia na pracę. Musi mieć jedynie pozwolenie na pobyt czasowy, jeśli przebywa na Litwie dłużej niż 3 miesiące. Również konsultant (może nim być także członek zarządu lub rady nadzorczej), który przebywa na konsultacji nie dłużej niż 3 miesiące, nie potrzebuje pozwolenia na pracę i pobyt. Jeśli natomiast konsultant jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę, musi mieć pozwolenie na pobyt i pozwolenie na pracę.

Na Litwie istnieje ogólnie dostępny rejestr przedsiębiorstw, z którego można uzyskać podstawowe informacje. Opłata za nie jest niewysoka, ale

i wiarygodność danych jest niewielka. Policja prowadzi rejestr firm, które weszły w konflikt z prawem i fikcyjnych. Bardzo trudno jest natomiast uzyskać informacje o sytuacji finansowej przedsiębiorcy, chociaż wszyscy składają bilans lub podobne sprawozdania urzędowi skarbowym. Także miejscowe izby przemysłowo-handlowe nie potwierdzają wiarygodności kontrahentów. Pomagają natomiast w uzyskiwaniu wielu dokumentów, np. certyfikatów.

Warto też wiedzieć, że Polskę łączą z Litwą porozumienia o bezcłowym handlu niemal wszystkimi towarami. Trzeba natomiast zadbać o świadectwo pochodzenia towaru. Władze litewskie nie ustalają wysokości odsetek ustawowych ani kar umownych za niewykonanie zobowiązania, dlatego warto je określić w umowie.

Podobnie jak w Polsce powszechną bolączką jest przewlekłość postępowań w sprawach gospodarczych. Wpis sądowy w takich sprawach wynosi od 2 do 5 procent przedmiotu sporu, w zależności od jego wartości. Zwolnienie z wpisu osób fizycznych jest bardzo trudne.

Nabywanie nieruchomości

Na Litwie można nabyć na własność jedynie budynki związane z działalnością produkcyjną. Wykorzystywane na ten cel nieruchomości można wyłącznie dzierżawić (do 99 lat). Cudzoziemcy nie mogą natomiast nabywać nieruchomości rolnych.

Ceny najmu nieruchomości: Wilno (miesięcznie w euro za mkw.)

- lokale biurowe: 8 - 21
- magazyny: 2 - 5

Umowy dwustronne

- z 20 stycznia 1994 r. w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku (DzU z 1995 r. nr 51, poz. 277),
- z 28 września 1993 r. w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji (DzU z 1993 r. nr 122, poz. 543),
- z 26 stycznia 1993 r. o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, pracowniczych i karnych (DzU z 1994 r. nr 35, poz. 130).

SPECJALNE STREFY EKONOMICZNE

Na Litwie istnieją trzy specjalne strefy ekonomiczne: w Kownie, Kłajpedzie i Szawlach. Inwestorzy zagraniczni, w zależności od tego, ile w nich zainwestują, mogą liczyć przez 5 - 10 lat na ulgi podatkowe, w wysokości od 30 do 80 proc.

Ważne adresy

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Smėlio 20A, LT-10323 Wilno

tel. (+370 5) 270 90 01, 270 90 02, fax (+370 5) 270 90 07

e-mail: ambpol@tdd.lt

www.wilno.polemb.net

Konsulat Generalny

ul. Smėlio 22A, LT-10323 Wilno

tel. (+370 5) 270 90 04, 270 90 05, fax (+370 5) 270 90 09

e-mail: kgpl@tdd.lt

www.wilnokg.polemb.net

Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Wilnie

ul. Vasario 16-osios 14/2, LT-01107 Wilno

tel. (+370 5) 261 79 60, fax (+370 5) 261 06 86

e-mail: weh.wilno@mgip.lt

www.weh-wilno.lt

Materiały źródłowe:

- *"Rzeczpospolita" dodatek "Dobra firma"*
- *"Gazeta Prawna "*
- *Wydział Promocji Handlu i Inwestycji
Ambasady RP*